

Inleiding

Voor beveiligingsstandaarden en toegankelijkheidsstandaarden krijgt de minister van BZK in de wet Digitale Overheid de bevoegdheid deze als verplicht aan te wijzen in een AMvB. De juridische afdeling van OCW (WJZ) concludeert dat bekostigde scholen en onderwijsinstellingen binnen scope van deze wet vallen. Er is ruimte gecreëerd (art.3.3^e lid) om een nadere scope bij AMvB te bepalen, maar dat kan alleen als er een heel sterk verhaal onder ligt (proportionaliteit). En een AMvB kan niet afwijken van de bovenliggende EU richtlijn. Deze geeft aan dat dat content die verband met houdt met wezenlijke online administratieve functies van scholen (denk hierbij aan inschrijven) niet uitgezonderd mag worden.

Gevraagd besluit

De Standaardisatieraad wordt gevraagd in te stemmen met het opnemen van (wettelijk verplichte) rijksbrede standaarden in de ROSA, met werkingsgebied en toepassingsgebied. Hierdoor wordt voor alle sectoren zichtbaar aan welke standaarden zij moeten voldoen en wanneer de verplichting ingaat. Dit kan ook een sturende werking hebben op het gebruik van standaarden door niet-bekostigde scholen/instellingen.

Per sector kan besproken moeten worden hoe wordt omgegaan met de implementatie. Dit kan bijvoorbeeld in ketenregie overleggen. Het ketenregie overleg kan dan de impact bepalen. Als in de betreffende sector implementatie tot onoverkomelijke bezwaren leidt kan OCW gevraagd worden om bij AMvB een nadere scope te bepalen. Dit zal dan onderbouwd moeten worden conform de hiervoor geldende criteria (art.3.3^e lid).

Het is de verwachting dat in de toekomst meer standaarden wettelijk verplicht worden. Voordat een standaard verplicht wordt vindt altijd consultatie plaats. Op dit moment zijn er geen vastgestelde processen om de impact voor het veld te bepalen. Door standaarden die ter consultatie worden aangeboden op te nemen in de ROSA wordt voor iedereen zichtbaar wat de status is en tevens is het mogelijk de mogelijke impact op te nemen zodat geleerd kan worden van andere sectoren.

Om welke standaarden gaat het

Toegankelijkheidsstandaarden. (gebaseerd op een EU-richtlijn)

De verplichting dat overheidsinstanties de noodzakelijke maatregelen moeten nemen om hun websites en mobiele apps toegankelijker te maken is ingegaan op 1 juli 2018. De invoering van de verplichting verloopt in fasen: op 23 september 2019 voor websites die na 23 september 2018 zijn gepubliceerd, op 23 september 2020 voor alle andere websites en op 23 juni 2021 voor mobiele applicaties (apps). Van overheidsinstanties wordt verwacht dat zij, nadat de verplichting van kracht is geworden, op hun websites en in hun mobiele apps een toegankelijkheidsverklaring publiceren. Die verklaring moet voldoen aan een door de Europese Commissie vastgesteld model. Het model wordt nu gereed gemaakt voor gebruik in Nederland en vervolgens geïntegreerd in een reeds bestaand instrument: een invulassistent voor toegankelijkheidsverklaringen. Naar verwachting is dit eind 2018 gereed. Vanaf 23 september 2019 moet de toegankelijkheidsverklaring gepubliceerd worden.

Beveiligingsstandaarden

De verplichting voor implementatie van beveiligingsstandaarden verloopt gefaseerd. Voor eind 2017, 2018 en 2019 wordt aangegeven welke standaarden geïmplementeerd moeten zijn.

Realisatiedatum	Standaard	Doel standaard
Eind 2017	TLS/HTTPS Het NCCS heeft aanvullende eisen t.a.v. cipher suites	Beveiligde verbinding
	DNSSEC	Domeinnaambeveiliging
	SPF	Anti-phishing email
	DKIM	Anti-phishing email

	DMARC	Anti-phishing email
Eind 2018	HTTPS, HSTS en TLS conform NCSC richtlijn	Beveiligde verbinding
Eind 2019	STARTTLS en DANE. Voor gebruik van DANE gelden strikte policies	Encryptie van mailverkeer
	SPF en DMARC	Strikte policies voor emailstandaarden

Waarom vallen instellingen binnen de scope van de wet Digitale Overheid

De redenatie is als volgt:

Het verhaal van de standaarden betreft 2 categorieën (Beveiligings- en Toegankelijkheidsstandaarden). Voor beide categorieën krijgt de minister van BZK in de wet Digitale Overheid de bevoegdheid deze als verplicht aan te wijzen in een AMvB, deze AMvB is echter nog niet opgesteld.

De scope van die wet voor standaarden (art.3.1^e lid) is heel breed gedefinieerd en daar vallen scholen en onderwijsinstellingen onder. Er is ruimte gecreëerd (art.3.3^e lid) om een nadere scope bij AMvB te bepalen, maar dat kan alleen als er een heel sterk verhaal onder ligt. Dat verhaal kan worden gemaakt en door OCW aan BZK worden voorgelegd, mits dit begrijpelijk kan worden toegelicht en hout snijdt.

Vooruitlopend op die AMvB (als invulling van een EU verplichting) ligt er nu al het tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid, waarin onhelder is geregeld wat de scope is en of scholen/onderwijsinstellingen eronder vallen. In de tekst van de regeling vallen scholen er onder omdat is aangegeven dat deze geldt voor publiekrechtelijke instellingen die vallen onder de aanbestedingsrichtlijn (en daar vallen scholen/onderwijsinstellingen onder). Er is echter wel weer een bepaling over onevenredige belasting, die een uitzonderingsmogelijkheid creëert. In de toelichting lijken scholen er echter weer niet onder te vallen, omdat scholen naar hun aard geen overheidsinstellingen zijn. Echter een toelichting kan juridisch gezien de artikelen niet veranderen. Gezien deze interpretatie van de wet digitale overheid is het OCW standpunt: de standaarden zijn verplicht voor scholen, tenzij er een heel sterk verhaal is om ze uit te zonderen en we dat in de AMvB die nog moet worden opgesteld regelen.

Bekostigde onderwijsinstellingen vallen onder het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid. Dit besluit is van toepassing op "overheidsinstanties". Dit begrip "overheidsinstantie" is zo gedefinieerd - door een verwijzing naar "publiekrechtelijke instellingen als gedefinieerd in artikel 2, lid 1, punt 4, van Richtlijn (EU) 2014/24" (de Aanbestedingsrichtlijn) - dat bekostigde onderwijsinstellingen eronder vallen. Niet bekostigde instellingen vallen hier niet onder. De beperking tot bekostigde instellingen geldt ook voor de standaarden die met het wetsvoorstel digitale overheid verplicht zullen kunnen worden gesteld. Dit komt omdat art. 3 van het wetsvoorstel digitale overheid over de standaarden o.a. spreekt van "rechtspersonen met een wettelijke taak als bedoeld in artikel 1.1 van de Comptabiliteitswet 2016". Alleen rechtspersonen die geheel of gedeeltelijk uit publieke middelen worden gefinancierd, vallen hieronder. Dus niet niet-bekostigde instellingen).